

ویژگی های یک نظام آموزش عالی همگانی در جهان امروز به عنوان رویکردی نو در آموزش عالی کشور ما

صفحات ۱۰۷-۱۰۹

احمد علی فروغی ابری^۱

امروز شرایط جهان در موقعیتی قرار گرفته که ایجاب می کند که هر کشوری به آموزش عالی بعنوان مهم ترین استراتژی پیشرفت و توسعه مورد توجه و بحساب آورده شود چرا که جهان امروز بسیار کوچک شده و تاثیر گذاری کشورها روی همدیگر از نظر اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی و حتی سیاسی اجتناب ناپذیر است. بعلاوه وجود سیستم های اجتماعی و اخلاقی و حکومتی و اقتصادی مختلف خود در چنین شرایطی یک مسئله بسیار با اهمیت است.

سوال مهمی که مطرح می شود این است که چگونه می شود در چنین شرایطی کشورها با هم تبادل نظر داشته باشند و همکاریهای اقتصادی و سیاسی و فرهنگی و اجتماعی داشته باشند. طبیعی است اگر راهی مناسب برای سازگاری و همکاری وجود داشته باشد احتمال برخوردها و بروز مشکلات بحدی خواهد بود که اوضاع جهان را وخیم تر خواهد کرد.

پاسخی که متخصصان علوم اقتصادی و علوم اجتماعی به این معضل می دهند این است که برنامه ریزی های آموزشی اساتید، کارکنان شاغل به تحصیل در دانشگاهها و منطبق کردن آن ها با الگوها و روشها با مشکلات جهانی نقش اساسی دارد. دلایل مهم برای همگانی شدن دانشگاهها در بعضی از کشورها که سالها این اتفاق افتاده به شرح زیر اشاره می شود:

^۱ عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد خوراسگان

- ۱- هر فردی که استعداد و علاقه و توانایی ادامه تحصیل در دانشگاهها را دارد بدون توجه به موقعیت اقتصادی، فرهنگی و طبقه اجتماعی باید بتواند وارد دانشگاهها بشود لذا دانشگاهها حق انتخاب دانشجویان را ندارند که انتظار داشته باشند که دانشجویان همه موفق شوند.
- ۲- تلاش دانشگاهها در هر کشور جهت تحقق اهداف و نیازهای جامعه عرضه و تقاضا را دقیقاً رعایت کنند.
- ۳- دانشگاهها برای همگانی شدن آیا آمادگی لازم را برای بین المللی شدن را دارند که با تنوع فرهنگی سازگار شوند چون بعضی از کشورها این آمادگی برای همگانی کردن را ندارند که با برنامه ریزی فرهنگی امکان پذیر خواهد شد.
- ۴- تجدید نظرهای فوری در ماموریت ها و برنامه ریزی های آموزش عالی به دلیل کم شدن منابع و افزایش انتظارات دانشجویان
- ۵- برای پاسخگویی به مشکلات جامعه امروزی دانشگاهها باید از طریق فراهم کردن اساتید متخصص و آشنا با دیدگاههای مختلف و انتقاد پذیر که بسیار حائز اهمیت است اقدام نمایند چون اساتید الزاماً باید از روشها و استراتژیهای آموزشی و تحقیقاتی جدید برای موفقیت بیشتر در برآورده کردن انتظارات دانشجویان استفاده کنند.
- ۶- دانشگاهها باید قادر به مواجهه با تفاوت های فرهنگی و جوامع مختلف باشند و توانایی لازم را از نظر علمی و فرهنگی داشته باشند از طریق روشهای علمی و منطقی بتوانند راهنمای خوبی برای دانشجویان باشند.
- ۷- دانشگاههای امروزی باید قادر باشند دانش تولید شده بشری را با هم ترکیب کنند، تحقیقات مستقل انجام دهند و با بهره گیری از سایر امکانات و پی گیری روش های جدید متناسب با نیازهای کشور اقدام نمایند.
- ۸- دانشگاههای امروزی باید توانایی تقویت و استحکام بخشیدن فرهنگ مسلط و باورها و افکار جامعه خود را داشته باشند.

- ۹- تشویق کردن برای تحقیقات بیشتر و بورسیه بیشتر و خلق فعالیت هایی نو در جهت تقویت فرهنگ خود و سایر کشورها و فراهم کردن شرایط تجربه کردن سایر فرهنگ ها و فعالیت های سایر کشورها
- ۱۰- کمک کردن به دانشجویان و اساتید و کارکنان برای فهم بیشتر و قدردانی از سایر جوامع فرهنگی و روحيات ملتها
- ۱۱- فراهم کردن شرایطی برای عضویت دانشجویان در برنامه های علمی و تحقیقاتی در کشورهای مختلف و بحث و گفتگو کردن برای آگاهی بیشتر از فهم و ارتباط اجتماعی و فرهنگی ملت ها
- ۱۲- اقدام به جستجوی حقیقت و پی گیری آن با صدا های مختلف در فرهنگ های مختلف و زمانهای مختلف که عدم آن باعث جدایی ملتها می شود.
- ۱۳- دانشگاههای امروزی غیر از دروس تخصصی واحد های درسی ارائه می دهند که در ارتباط با نیازهای فرهنگی و ارزشی تدریس می شود. در این رابطه توصیه می شود اساتیدی که اینگونه دروس را تدریس می نمایند با موضوعات دروس آشنایی کامل داشته باشند.
- ۱۴- دانشگاههای امروزی باید دانشجویان را متفکر با ویژگی های تفکر انتقادی و با برنامه ریزی برای همکاری در کشور و جامعه تربیت نمایند تا از طریق یادگیری آنها به ارتقاء فرهنگ و ارزشهای جامعه خود بیفزایند و محیط پیرامون خود را بهبود بخشند و شرایط اقتصادی کشور را سر و سامان دهند.